

et ierlm̄ in domo dñi ante atriũ
 nouum ait. On̄e deus patrum
 nr̄orum tu es deus in celo: et dñā
 ris cunctis regnis gentiũ. In ma
 nu tua est fortitudo et potentia:
 nec quisquā tibi potest resistere.
 Nonne tu d̄s nr̄ interfecisti om̄s
 habitatores terre huius corā po
 pulo tuo isrl̄. et dedisti eam semi
 ni abraham amici tui in sempiter
 num: Habitaueruntq; in ea. et
 extruxerunt in illa sc̄uarium no
 mini tuo dicentes. Si uenerint su
 per nos mala. gladius iudicij. pe
 stilentia. et fames: stabimus corā
 domo hac in conspectu tuo in qua
 inuocatum est nomen tuũ. et cla
 mabimus ad te in tribulationib;
 nr̄is: et exaudies. saluosq; facies.
 Nunc igitur ecce filij ammon et
 moab et mons seir p̄ quos non con
 cessisti filijs. isrl̄ ut transirent qñ
 do egrediebantur de egypto. sed
 declinauerunt ab eis et non in
 terfecerunt illos: et contrario aḡt
 et nuntiant eicere nos de possessi
 one quā tradidisti nobis d̄s nr̄.
 Ergo non iudicabis eos: In nobis
 quidem non tanta est fortitudo:
 ut possimus huic multitudini re
 sistere que irruit sup̄ nos. Sed cū
 ignoremus quid agere debeamus:
 hoc solum habemus residui ut
 oculos nr̄os dirigamus ad te. Om
 nis uero iuda stabat coram dño
 cum paruulis et uxorb; et liberis
 suis: erat autē ieziel filius zacha
 rię filij banaię. filij hiehel filij

mathanię leuites de filijs asaph:
 sup̄ que factus est sermo dñi in
 medio turbe et ait. Attendite
 omnis iuda et qui habitatis in
 ierlm̄: et tu rex iosaphat. Hec di
 cit dñs uobis. Nolite timere nec
 paueatis hanc multitudinē: n̄
 est enī ur̄a pugna sed dei. Cras as
 cendetis contra eos. Ascensuri enī
 sunt p̄ diuum nomine sis: et in
 uenietis illos in summitate turren
 tis que ē contra solitudinē ieru
 hel. Non eritis uos qui dimicabitis:
 sed tantūmodo confidentes esto
 te. et uidebitis auxilium dñi sup̄
 uos. O iuda et ierlm̄ nolite time
 re neq; paueatis: cras egrediemini
 contra eos. et dñs erit uobiscum.
 Iosaphat ergo et iuda et om̄s ha
 bitatores ierlm̄ ceciderunt proni
 in terram coram dño: et adoraue
 runt eum. Porro leuitę de filijs
 chaat et de filijs chore: lauda
 bant dñm dñm isrl̄ uoce magna
 in excelsum. Cūq; mane surre
 xissent: egressi sunt p̄ desertum
 thecuię. Profectisq; eis: stans iosa
 phat in medio eorū et dixit. Au
 dite me iuda: et omnes habita
 tores ierlm̄. Credite dño deo ur̄o:
 et securi eritis. Credite p̄phis ei:
 et cuncta euement uobis p̄spa.
 Dedit consilium poplō: et statu
 it cantores dñi ut laudarent
 eum in turris suis. et antecede
 rent exercitum. ac uoce consona
 dicerent. Confitemini dño qm̄
 bonus: qm̄ in eternū misericōdia ei.

Cumq; cepissent laudes canere:
 uerit dñs insidias eorū in semet
 ipsos. filiorū scilicet ammon et
 moab et montis seir: qui egres
 si fuerant ut pugnarent cont̄
 iudam. et percussi sunt. Namq;
 filij ammon et moab confurre
 xerunt aduersum habitatores
 montis seir: ut interficerent
 et delerent eos. Cumq; hoc ope
 ppetrassent: etiam in semetip
 sos uerfi mutuis se concidere uul
 neribus. Porro iudas cum uenis
 set ad speluncam que respicit
 solitudinē: uidit procul omnē
 late regionē plenam cadauerib;
 nec sup esse quenquā qui necē
 potuisset euadere. Venit ergo io
 saphat et omnis popl̄s cum eo
 ad detrahenda spolia mortuorū:
 inueneruntq; inter cadauera
 uariam suppellectilē. uestes q̄q;
 et uasa preciosissima. et diripu
 erunt ita. ut omnia portare n̄
 possent. nec per tres dies spolia
 auferre pre magnitudine. Die
 autē quarto: congregati sunt
 in ualle benedictionis. Et enī
 qm̄ ibi benedixerunt dño: uo
 cauerunt locum illum uallē
 benedictionis usq; in presentē
 diem. Reuersusq; est omnis iur
 iuda et habitatores ierlm̄: et io
 saphat ante eos in ierlm̄ cū leti
 cia magna. eo quod dedisset ei
 dñs gaudium de inimicis eius.
 Ingressiq; sunt ierlm̄ cum psalte
 rij et citharis. et tubis in domū

dñi. Irruit autē pauor dñi sup uni
 uersa regna terrarum. cū audis
 sent quod pugnasset dñs contra
 inimicos isrl̄: quieuitq; regnum
 iosaphat. et prebuit ei dñs pacē
 p̄ circuitum. Regnauit igitur iosa
 phat sup iudam: et erat triginta
 quinq; annorū cum regnare ce
 pisset. Viginti autē et quinq; an
 nis regnauit in ierlm̄. Nomen
 matris eius azuba filia selabi. et
 ambulauit in uia patris sui asa.
 nec declinauit ab ea: faciens que
 placita erant coram dño. Uerū
 tamen excelsa non abstulit: et
 adhuc popl̄s non direxerat cor
 suum ad dñm dñm patrū suorū.
 Reliqua autē gestorum iosaphat
 priorū et nouissimorū: scripta
 sunt in libro hieui filij anani que
 degessit in libro regum isrl̄. Post
 hec inijt amiciai iosaphat rex
 iuda cum ochozia rege isrl̄. cuius
 opa fuerunt pessima: et particeps
 fuit ut facerent naues que irent
 in tharsis. Eeceruntq; classem in
 asion gaber. Prophetauit autē
 ehezer filius dodau de maresa
 ad iosaphat: dicens. Quia habu
 isti fedus cum ochozia: percussit
 dñs opa tua. Contriq; sunt na
 ues: nec potuerunt ire in tharsis.
 Dormiuit autē iosaphat cū patri
 bus suis: et sepultus est cum eis
 in ciuitate dauid. regnauitq; io
 ram filius eius p̄ eo. Qui habuit
 fr̄s filios iosaphat: azariā. et abihel. et zachariam. et azariā. mi

chael et saphatiam. Omnes hujus filij
 iosaphat regis isrl. Deditq; eis pater
 suus multa munera argenti et au-
 ri. et possessiones cum ciuitatibus
 munitissimis in iuda. Regnu autē
 tradidit iozam: eo quod esset pmo
 genitus. Surrexit autē iozā sup
 regnum patris sui. Cūq; se confir-
 masset: occidit om̄s fr̄s suos gladio.
 et quosdam de principib; isrl. Tri-
 ginta duozū annorum erat iozā
 cum regnare cepisset: et octo an-
 nis regnauit in ierlm. ambulauit
 q; in uis regum isrl sicut egerat do-
 mus abab. Filia quippe abab erat
 uxor eius. Et fecit malum in con-
 spectu dñi. Noluit autē dñs dñe
 domū dauid ppter pactum quod
 iurauerat cum eo: et quia pmisserat
 ut daret illi lucernam et filijs ei
 omni tempore. In dieb; illis rebel-
 lauit edom ne esset subditus iu-
 de: et constituit sibi regem. Cūq;
 transisset iozam cum principib;
 suis et cuncto equitatu qui erat
 secum: surrexit nocte et percussit
 edom qui se circumdederat. et om-
 nes duces equitatus eius. Atta-
 men rebellauit edom: ne esset
 subditiōe iuda usq; ad hanc di-
 em. Eo tempore et lomna recessit
 ne esset sub manu illius: dereli-
 querat enī dñm dñm patrū suo-
 rum. Insuper et excelsa fabricat²
 est in urbib; iuda: et fornicari
 fecit habitatores ierlm. et preua-
 ricari iudam. Allate sunt autē

ei littere ab helia ppha: in quib;
 scriptum erat. Hec dicit dñs dñs
 dauid patris tui. Pro eo quod n̄
 ambulasti in uis asa regis iuda.
 et in uis iosaphat patris tui.
 sed incessisti pter regum isrl. et
 fornicari fecisti iudam et habita-
 tores ierlm. imitatusq; es fornicati-
 onē domus abab. insup et fr̄s tu-
 os domū patris tui meliores te oc-
 cidisti: ecce dñs percuet te plaga
 magna cum poplō tuo et filijs
 et uxorib; tuis. uniuersamq; su-
 stantiā tuā. Tu autē egrotabis pes-
 simo languore uteri: donec egre-
 diantur uitalia tua paulatim
 p dies singulos. Suscitauit ergo
 dñs contra iozam spm philistino-
 rum et arabum qui confines sūt
 ethiopic; et ascenderunt in ter-
 ram iuda et uastauerunt eam.
 dirpueruntq; cunctam sustan-
 tiam. que inuenta est in domo
 regis. Insuper et filios eius et uxo-
 res. nec remansit ei filius nisi io-
 achaz qui minimus natus erat.
 Et sup hec omnia: percussit eum
 dñs alui languore in sanabili.
 Cumq; dies succederet dies. et tē-
 porum spacia uoluerent: duo-
 rum annozū expletus est circuli-
 lus. et sic longa consumptus est.
 tabe. ita ut egeret uiscera sua:
 languore pariter et uita caruit.
 Mortuusq; est in infirmitate pes-
 sima: et non fecit ei popl̄s scdm
 morē combustionis exequias si-

xxii.

cut fecerat maiorib; eius. Trigin-
 ta duorum annorum fuit cum reg-
 nare cepisset: et octo annos re-
 gnauit in ierlm. Ambulauitq;
 non recte: et sepelierunt eum in
 ciuitate dauid. ueruntamen non
 in sepulchro regum. Constru-
 erunt autem habitatores ierusa-
 lem ochoziam filium eius mini-
 mum regem pro eo: omnes enim maio-
 res nati qui ante eum fuerant
 interfecerunt latrones arabum.
 qui irruerant in castra. Regna-
 uitq; ochozias filius ioram regis
 iuda. Viginti duorum annorum
 erat ochozias cum regnare ce-
 pisset: et uno anno regnauit in
 ierlm. nomen matris eius atha-
 lia filia amri. Sed et ipse ingres-
 sus est per uiam domus abab: ma-
 ter enim eius impulit eum ut im-
 pie ageret. Fecit igitur malum
 in conspectu domini sicut domus
 abab: ipsi enim fuerunt ei confi-
 liarij post mortem patris sui in
 interitum eius. ambulauitq; in
 consilijs eorum. Et prexit cum io-
 ram filio abab rege isrl ad bellum
 contra azabel regem syrie. in ra-
 moth galaad: uulnerauerunt
 q; syri ioram. Qui reuersus est
 ut curaretur in iezrahel: mul-
 tas enim plagas accepit in supra-
 dicto certamine. Igitur ochozias
 filius ioram rex iuda: descendit
 ut inuiseret ioram filium abab
 in iezrahel egrotantem. Volunta-

tis quippe fuit dei aduersum ocho-
 ziam: ut ueniret ad ioram. Et cum
 uenisset et egredieretur cum eo aduer-
 sum hieu filium namsi quem un-
 xit dominus ut deleteret domum abab.
 Cum ergo subuerteret hieu do-
 mum abab. inuenit principes iu-
 da et filios fratrum ochozie qui
 ministrabant ei. et interfecit illos.
 Ipsumq; perquirens ochoziam. com-
 prehendit latentem in samaria: ad-
 ductumq; ad se occidit. Et sepe-
 lierunt eum eo quod esset filius
 iosaphat qui quesierat dominum in
 toto corde suo. Nec erat ultra spes
 aliqua ut de stirpe regnaret ocho-
 zie. Siquidem athalia mater eius.
 uidentis quod mortuus esset filius
 suus: surrexit et interfecit omnem
 stirpem regiam domus ioram. Por-
 ro iosabeth filia regis tulit ioas fi-
 lium ochozie. et furata est eum
 de medio filiorum regis cum interfi-
 cerentur: absconditq; eum cum nu-
 trice sua in cubiculo lectulorum.
 Josabeth autem que absconderat eum erat
 filia regis iora. uxoris iorade pontificis sororis ocho-
 zie: et idcirco athalia non inter-
 fecit eum. Fuit ergo cum eis in do-
 mo dei absconditus sex annis: quibus
 regnauit athalia super terram. Anno
 autem septimo confortatus ioiada:
 assumpsit centuriones azariam
 quoq; filium ieroam. et isinabel
 filium iohannam. azariam uide-
 licet filium oded. et amasiam filium
 adaię. et hehisaphat filium zechri:

xxiii.

et inijt cum eis fedus. Qui circum
euntes iudam: congregauerunt
leuitas de cunctis urbibus iuda. et
pncipes familiarū isrl: uenerūtq;
in ierlm. Inijt igitur omnis mul-
tudo pactum in domo dñi cum
rege: dixitq; ad eos ioiada. Ecce fi-
lius regis regnabit: sicut locutus
est dñs sup filios dauid. Iste est
ergo sermo quē facietis. Tercia pars
uestrum qui ueniunt ad sabbatū
sacerdotū et leuitarū et ianitorū
erit in portis: tertia uero pars ad
domū regis. et tertia ad portā que
appellatur fundamenti. Omne ue-
ro reliquū uulgus sit in atrijs do-
mus dñi: nec quisquā alius ingre-
diatur domū dñi nisi sacerdotēs
et qui ministrant de leuitis. Ipsi
tantūmodo ingrediantur quia
sanctificati sunt: et omne reliquū
uulgus obseruet custodias dñi.
Leuitę autē circumdant regem:
habentes singuli arma sua. Et si
quis alius ingressus fuerit tēplū:
interficiatur. Sintq; cum rege: et
intrante et egrediente. Fecerunt
igitur leuitę et uniuersus iuda
iuxta omnia que preceperat io-
iada pontifex: et assumpserunt
singuli uiros qui secū erant. et
ueniebant p ordinē sabbati cum
his qui iam impleuerant sabba-
tum et egressuri erant. Siquidē
ioiada pontifex non dimiserat
abire turmas: que sibi p singu-
las ebdomadas succedere consue-

uerant. Oeditq; ioiada sacerdos
centurionib; lanceas. clipeosq;
et peltas regis dauid quas conse-
crauerat in domo dñi: constru-
itq; omnē poplū tenentiū pugi-
ones a parte templi dextera usq;
ad partē templi sinistram corā
altari et templo. p circuitū re-
gis. Et eduxerunt filium regis
et imposuerunt ei diadema: de-
deruntq; ei in manu eius tenen-
dam legem. et constituerunt eū
regem. Vixitq; cum ioiada pon-
tifex et filij eius: imprecantq; sūt
atq; dixerunt. Uiuat rex. Qd
cum audisset athalia uocē scilicet
currentium atq; laudantium
regem: ingressa est ad poplū in
templū dñi. Cumq; uidisset regē
stantē sup gradum in introitu
et pncipes turmasq; circa eum.
omnemq; poplū terre gauden-
tem atq; clangentē tubis: et di-
uersi generis organis concinentē.
uocemq; laudantium: scidit ue-
stimenta sua et ait. Infidie. infi-
die. Egressus autē ioiada ponti-
fex ad centuriones et pncipes
exercitus: dixit eis. Educite illā
extra septam templi: et interfici-
atur foris gladio. Precepitq; sacer-
dos ne occideretur in domo dñi:
et imposuerunt ceruicib; eius
manus. Cumq; intrasset portā
equorū domus regis: interfecerunt
eam ibi. Pepigit autē ioia-
da fedus inter se et uniuersum

populum et regem: ut esset po-
 pulus dñi. Itaq; ingressus est om-
 nis popl's domum baal et destru-
 xit eam: et altaria ac simulachra
 illius confrugerunt. Mathan q̄q;
 sacerdotē baal: interfecerunt an-
 te aras. Constituit autē ioiada
 prepositos in domo dñi: et sub ma-
 nib; sacerdotum et leuitarū q̄s
 distribuit dauid in domo dñi
 ut offerrent holocausta dño si-
 cut scriptum est in lege moyfi:
 in gaudio et in canticis iuxta
 dispositionē dauid. Constituit
 quoq; ianitores in portis domus
 dñi: ut non ingrederetur eā im-
 mundus in omni re. Assumpsit
 q; centuriones et fortissimos uiros
 ac principes popli. et omne uul-
 gus terre: et fecerunt descende-
 re regē de domo dñi. et introire
 p̄ medium porte superioris in do-
 mum regis. et collocauerunt
 eum in solio regali. Letatusq; ē
 omnis popl's terre: et urbs qui-
 euit. Porro athalia: interfecta
 est gladio. Septem annorū erat
 ioas cum regnare cepisset: et
 quadraginta annis regnauit
 in ierlm. Nomen matris eius
 sebia de berlabee. Fecit quoq;
 quod bonum est corā dño: cum-
 ctis dieb; ioiade sacerdotis. Ac-
 cepit autē ioas uxores duas: de
 quib; genuit filios et filias. Post
 q; placuit ioas ut instauraret
 domū dñi: congregauitq; sacer-

dotas et leuitas et dixit eis. Egredi-
 mini ad ciuitates iuda: et colligi-
 te de uniuerso isrl̄ pecuniā ad
 sartatecta templi dei ur̄i p̄ singu-
 los annos. Festinateq; hoc facere.
 Porro leuitę: egere negligentius.
 Vocauitq; rex ioiada principem:
 et dixit ei. Quare non fuit tibi cu-
 re ut cogeres leuitas inferre de iu-
 da: et de ierlm̄ pecuniā que con-
 stituta est a moyse seruo dñi. ut
 inferret eam om̄is multitudo isrl̄
 in tabernaculum testimonij. Atha-
 lia em̄ impiissima et filij eius de-
 struxerunt domū dñi: et de uni-
 uersis que sanctificata fuerant
 templo dñi. ornauerat fanū ba-
 alim. Precepit ergo rex et fecerūt
 archam posueruntq; eam iuxta
 portam dñi forinsecus: et predi-
 catum est in iuda et in ierlm̄ ut
 deferrent singuli pretiū dño qđ
 constituit moyses seruus dñi sup
 omnē isrl̄. in deserto. Letatiq; sūt
 principes cuncti et omnis popl's:
 et ingressi conculerunt in archā
 dñi atq; miserunt. ita ut imple-
 retur. Cumq; tempus esset ut
 deferrent archā coram rege per
 manus leuitarū. uidebant em̄
 multam pecuniā: ingrediebāt
 scriba regis. et quē primus sacer-
 dos constituerat. effundebantq;
 pecuniā que erat in archa. Por-
 archam reportabant ad locum su-
 um. Sicq; faciebant p̄ singulos di-
 es. et congregata est infinita pecu-

97
ma. quã dederunt rex et ioiada
his qui preerant opib; domus dñi.
At illi conducebant ex ea cesores
lapidum et artifices opum singu-
lorum ut instaurarent domum
dñi: fabros quoq; ferri et eris. ut
quod cadere cepat fulciretur. Ege-
runtq; hij qui opabantur indultē:
et obducebatur parietū cicatrix p
manus eorū: ac suscitauerunt do-
mū dñi in statum pristinū. et fir-
me eam stare fecerunt. Cumq; im-
plessent omnia opa: deculerunt
coram rege et ioiada reliquã partē
pecunie. De qua facta sunt uasa
templi in ministeriū et ad holo-
causta: fiale quoq; et cetera uasa
aurea et argentea. et offerebant
holocausta in domū dñi iugiter
cunctis dieb; ioiade. Seniuit autē
ioiada plenus dierum. et mortuus
est cum centum esset et triginta
annorū: sepelieruntq; eū in ciui-
tate dauid cum regib;. eo qđ fecit
bonum in isrl̄ cum deo et cū
domo eius. Postquã autē obiit
ioiada: Ingressi sunt principes
iuda et adorauerunt regem. Qui
delinitus obsequijs eorū adqueuit
eis: et dereliquerunt templum
dñi dei patrū suorū. seruerūtq;
lucis et sculpulib;. et facta ē ira
contra iudam et ierlm̄ ppter hoc
peccatum. Mittebatq; eis pphetas
ut reuertentur ad dñm. quos
protestantes illi audire noluerūt.
Sp̄s itaq; dñi induit zachariã

filium ioiade sacerdotē: et stetit
in conspectu popl̄i et dixit eis.
Hec dicit dñs. Quare transgre-
dimini preceptum dñi quod uo-
bis non pderit. et dereliquistis
dñm ut derelinqueret uos: Qui
congregati aduersus eum mise-
runt lapides iuxta regis impiū
in atrio domus dñi. Et non est
recordatus ioas rex misericordie quã
fecerat ioiada pater illius secū:
sed interfecit filium eius. Qui
cum moreretur: ait. Videat dñs
et requirat. Cumq; euolutus
esset annus: ascendit contra eū
exercitus syrię. Venitq; in iudã
et ierlm̄: et interfecit cunctos
principes populi. atq; uniuersam
predam miserunt regi da-
mascum. Et certe cum pmodi-
cus uenisset numerus syrorum:
tradidit dñs in manib; eorum
infinitã multitudinē. eo quod
reliquissent dñm dñm patrū
suorū. In ioas quoq; ignomni-
osa exercuere iudicia: et abeu-
tes dimiserunt eum in languo-
rib; magnis. Surrexerunt au-
tem contra eum serui sui in ul-
tionem sanguinis filij ioiade
sacerdotis: et occiderunt eum
in lectulo suo. et mortuus est.
Sepelieruntq; eum in ciuitate
dauid: sed non in sepulchris re-
gum. Insidiati uero sunt erze-
bat filius semaham ammonitis.
et iozabach filius semarich moa-

xxv.

bitis. Porro filij eius ac summa pecunie que adunata fuerat ab eo. et instauratio domus dñi: scripta sunt diligentius in libro regū. Regnavit autē amasias filius ei p̄ eo. Viginti quinq; annorum erat amasias cum regnare cepisset: et uiginti et nouē annis regnavit in iertm. nomen matris eius ioaden de iertm. Fecitq; bonum in conspectu dñi: ueruntamen non in corde p̄fecto. Cumq; roboratū sibi uideret impium: iugulauit seruos qui occiderant regē patrē suum. sed filios eorū non interfecit. sicut scriptum est in libro legis. moyse. ubi precepit dñs dicens. Non occident patres p̄ filijs. neq; filij pro patrib; suis: sed unusquisq; in peccato suo morietur. Congregauit igitur amasias iudam: et constituit eos p̄ familias suas tribunosq; et centuriones in uniuerso in uniuerso iuda et beniamin. Et recensuit a uiginti annis et sursum: inuenitq; triginta milia iuuenū qui egredientur ad pugnam. et tenerent hastam et clipeū. Mercede quoq; conduxit de isrl̄ centum milia robustorū: centū talentis argenti. Venit autē homo dei ad illum: et ait. O rex ne egrediatur tecum exercitus isrl̄: non est enī dñs cum isrl̄ et cunctis filijs ephraim. Quod si putas in robore ex-

ercitus bella consistere: superari te faciet dñs ab hostib; tuis. Oei q̄ppe est et adiuuare et in fugam conuercere. Dixitq; amasias ad hominē dei. Quid ergo fiet de centum talentis que dedi militib; isrl̄? Et respondit ei homo dei. Habet dñs unde tibi dare possit multo his plura. Separauit itaq; amasias exercitum qui uenerat ad eum ex ephraim: ut reuertetur in locum suū. At illi contra iudam uehementer irati: reuersi sunt in regionē suam. Porro amasias confidenter eduxit popl̄m suum et abiit in uallem sabinarū. percussitq; filios seir decē milia: et alia decē milia uirorū cepunt filij iuda et adduxerunt ad preruptum cuiusdam petre. precipitaueruntq; eos de summo in precep̄s: qui uniuersi crepuerūt. At ille exercitus quē remiserat amasias ne secū iret ad preliū: diffusus est in ciuitatib; iuda a samaria usq; bechoron. et interfectis tribus mensib; diripuit predā magnam. Amasias uero post cedē idumeorū allatos deos filiorum seir statuit eos in deos sibi: et adorabat eos. et illis adolebat incensum. Quamobrem iratus dñs contra amasiam: misit ad illum p̄pham qui diceret ei. Cur adorasti deos qui non liberauerūt popl̄m suum de manu tua: Cūq; hec loqueretur: ille respondit ei. Num consiliarius regis es?

Quiesce ne interficiam te. Discedes
 q; ppha: scio inquit quod cogita
 uerit dñs occidere te quia et feci
 sti hoc malum: et insup non ad
 quieuisti consilio meo. Igitur ama
 sias rex iuda in to pessimo confi
 lio: misit ad ioas filiū ioachaz fi
 lij hieui regem isrl: dicens. Veni
 uideamus nos mutuo. At ille re
 misit nuntium dicens. Cardu
 us que est in libano: misit ad ce
 drum libani dicens. Da filiam tu
 am filio meo uxorem. Et ecce be
 stie que erant in filua libani tñ
 fierunt et conculcauerunt car
 dum. Dixisti. Percussi edom:
 et idcirco erigitur cor tuum in
 supbiam. Sede in domo tua. Cur
 malum aduersum te puocas. ut
 cadas tu et iudas tecum: Nolunt
 audire amasias. eo qd dñi esset
 uoluntas ut traderetur in mani
 bus hostiū ppter deos edom. Ascē
 dit igitur ioas rex isrl: et mutu
 os sibi prebuere conspectus. Ama
 sias autē rex iuda erat in bechsa
 mel iude: corruitq; iudas coram
 isrl. et fugit in tabernacula sua.
 Porro amasiam regem iuda filiū
 ioas filij ioachaz cepit ioas rex
 isrl in bechsamel et duxit in ie
 rusalem. destruxitq; murū ei
 a porta ephraim usq; ad portam
 anguli. quadringentis cubitis.
 omne quoq; aurum et argentū.
 et uasa uniuersa que repper
 rat. in domo dñi. et apud obe

dedom. in thesauris etiā domus
 regie. necnon et filios obsidum
 reduxit in samariā. Vixit autē
 amasias filius ioas rex iuda post
 quā mortuus est ioas filius ioachaz
 rex isrl quindecim annis. Reli
 qua uero sermonū amasie pō
 rum ac nouissimorū: sc̄pta s̄t
 in libro regum iuda et isrl. Q
 postquā recessit a dño: tetende
 runt ei insidias insidias in ierlm.
 Cumq; fugisset lachis. miserūt
 et interfecerunt eū ibi: reportan
 tesq; sup equos sepelierunt eum
 cum patrib; suis in ciuitate da
 uid. Om̄is autē popl̄s iuda: fili
 um eius oziam annorū sexde
 cim constituit regem pro patre
 suo amasia. Ipse edificauit abi
 lot: et restituit eam ditioni iu
 de. postquā dormiuit rex cum
 patrib; suis. Sexdecim annorū
 erat ozias cum regnare cepisset:
 et quinquaginta duob; annis
 regnauit in ierlm. nomen ma
 tris eius hiechelia de ierlm.
 Fecitq; quod erat rectum in
 oculis dñi iuxta om̄ia que fece
 rat amasias pater eius: et exq̄si
 uit dñm in dieb; zacharie in
 telligentis et uidentis dñm. Cū
 q; requireret dñm: direxit eū
 in om̄ib;. Deniq; egressus est
 et pugnauit contra philisti
 im: et adiuuauit eum deus.
 et destruxit murū geth. et
 murum iannie: murumq;

azoti. Edificauit quoque oppida
 in azoto et in philistiim: et ad
 iuuauit eum deus contra philisti
 im et contra aiabes qui habi
 tabant in gubaal. et contra
 ammanitas. Expendebantque
 ammanite munera ozie: et
 deuulgatum est nomen eius
 usque ad introitum egypti propter
 crebras uictorias. Edificauitque
 ozias turrel in ierusalem super portam
 anguli. et super portam uallis.
 et reliquas in eodem muri la
 tere: firmauitque eas. Extruxit
 etiam turrel in solitudine. et
 fodit cisternas plurimas: eo
 quod haberet multa pecora
 tam in campestribus quam in he
 remi uastitate. Vineas quoque
 habuit et uinitorum in monti
 bus et in carmelo: erat quip
 pe homo agriculture deditus.
 Fuit autem exercitus bellatorum
 eius qui precelebant ad prelia
 sub manu hiehiel scribe ma
 sieque doctoris. et sub manu a
 nanie. qui erat deducibus re
 gis: omnisque numerus principum
 pro familias uiuorum fortium duo
 milia sexcentorum. et sub eis uni
 uersus exercitus trecentorum et
 septem milium quingentorum
 qui erant apti ad bella. et pro
 rege contra aduersarios dimi
 cabant. Preparauit quoque eis
 ozias id est cuncto exercitui di
 pso et hastas. et galeas et lor

cas. arcusque et fundas ad iacien
 dos lapides: et fecit in ierusalem di
 uersi generis machinas quas in
 turribus collocauit et in angu
 lis murorum ut mitterent sa
 guttas et saxa grandia. Egressum
 quoque est nomen eius procul: eo quod
 auxiliaretur ei deus et corroboras
 set illum. Sed cum roboratus esset
 eleuatum est cor eius in introitum
 suum. et neglexit dominum deum suum:
 ingressusque templum domini ado
 lere uoluit incensum super altare
 timiamatis. Statimque ingressus
 post eum azarias sacerdos. et cum
 eo sacerdotes domini octoginta uiri
 fortissimi: restituerunt regi atque
 dixerunt. Non est tui officij oza
 ut adoleas incensum domino sed sa
 cerdotum: hoc est filiorum aaron
 qui consecrati sunt ad huiusce
 modi ministerium. Egredere de
 sanctuario nec contempseris: quia
 non reputabitur tibi in gloriam
 hoc a domino deo. Iratusque est ozias
 et tenens in manu thuribulum
 ut adoleret incensum: minabatur
 sacerdotibus. Statimque orta est le
 pra in fronte eius. coram sacerdo
 tibus in domo domini: super altare thi
 miamatis. Cumque respexissent
 eum azarias pontifex. et omnes
 reliqui sacerdotes: uiderunt le
 pram in fronte eius. et festinato
 expulerunt eum. Sed et ipse pro
 territus accelerauit egredi: eo
 quod sensisset ilico plagam domini.

Fuit igitur ozias rex leprosus usque
 ad diem mortis sue: et habitauit
 in domo separata plenus lepra.
 ob quam eiectus fuerat de domo
 domini. Porro ioatham filius eius rege-
 bat domum regis: et iudicabant
 populum terre. Reliqua autem ser-
 monum ozie priorum et nouissimo-
 rum: scripsit ysaias filius amos
 propheta. Dormiuitque ozias cum pa-
 tribus suis. et non sepelierunt in
 agro regali sepulchrorum eo
 quod esset leprosus: regnauitque
 ioathas filius eius pro eo. Viginti
 quinque annorum erat ioathan cum
 regnare cepisset: et sexdecim
 annis regnauit in ierusalem. nomen
 matris eius hierusa filia sadoch.
 Fecitque quod rectum erat coram
 domino. iuxta omnia que fecerat
 ozias pater eius: excepto quod
 non est ingressus templum domini.
 et adhuc populus delinquebat.
 Ipse edificauit portam domus domini
 excelsam: et in muro ophel mul-
 ta construxit. Urbes quoque edi-
 ficauit in montibus iuda: et in
 salibus castella et turre. Ipse
 pugnauit contra regem filiorum
 ammon: et uicit eos. Dederunt
 que ei filii ammon in tempore
 illo centum talenta argenti: et
 decem milia choros tritici. ac
 totidem choros hordei. Hec ei
 prebuerunt filii ammon in an-
 no secundo et tercio. Corroboratus
 que ioathan: eo quod direxisset

uas suas coram domino deo suo. Re-
 liqua autem sermonum ioathan
 et omnis pugne eius et opa: scrip-
 ta sunt in libro regum israhel et
 iuda. Viginti quinque annorum
 erat cum regnare cepisset: et
 sexdecim annis regnauit in
 ierusalem. Dormiuitque ioathan
 cum patribus suis. et sepelierunt
 eum in ciuitate dauid: et reg-
 nauit achaz filius eius pro eo.
 Viginti annorum erat achaz
 cum regnare cepisset: et sex-
 decim annis regnauit in ieru-
 salem. Non fecit rectum in con-
 spectu domini sicut dauid pater eius:
 sed ambulauit in uisibus regum israhel.
 in super statuas fudit baalim. Ip-
 se est qui adoleuit incensum in
 ualle benemmon. et lustrauit.
 filios suos in igne: iuxta ritum
 gentium. quas interfecit dominus
 in aduentu filiorum israhel. et sacri-
 ficabat quoque et thimmama suc-
 cendebat in excelsis et in colli-
 bus et sub omni ligno frondo-
 so. Tradiditque eum dominus deus eius
 in manu regis syrie: qui percussit
 eum. magnamque predam
 de eius cepit impio: et addu-
 xit in damascum. In manibus
 quoque regis israhel traditus est: et
 percussus plaga grandi. Occidit
 que phacee filius romelie de iu-
 da centum uiginti milia in die
 uno omnes uiros bellatores:
 eo quod reliquissent dominum deum

xxviii.

patrum suorum. Eodem tempo-
 re occidit zechri uir potens ex
 ephraim massiam filium regis
 et ezricam ducem domus eius.
 helcanam quoq; secundū a re-
 ge: cepuntq; filij isrl de fr̄ib;
 suis ducenta milia mulierū.
 puerorū et puellarū. et infim-
 tam predam. ptuleruntq; eā
 in samariā. Ea tempestate e-
 rat ppha dñi nomine oded. q̄
 egressus obuiam exercitui ue-
 nientium in samariam dixit
 eis. Ecce uatus dñs d̄s patrum
 ur̄orum contra iudam: tradi-
 dit eos in manib; ur̄is et occi-
 distis eos atrociter. ita ut celum
 ptingeret ur̄a crudelitas. Insuper
 et filios iuda et ierlm uultis uo-
 bis subicere in seruos et ancil-
 las: quod nequaquam factū op̄
 est. Peccastis em̄ sup hoc dño
 deo ur̄o. Sed audite consiliū
 meū et reducite captiuos q̄s
 adduxistis de fr̄ib; suis: quia
 magnus furor dñi imminet
 uobis. Steteruntq; uiri de pn-
 cipib; filiorū ephraim. azari-
 as filius iohannan. barachias
 filius mosollamoth. iezechias
 filius sellum. et amasa filius
 adali. contra eos qui ueniebāt
 de prelio: et dixerunt eis. Nō
 introducetis huc captiuos:
 ne peccem̄ dño. Quare uultis
 adicere sup peccata nr̄a et ue-
 tera cumulare delicta: Gran-

de quippe peccatū est. et ira fu-
 rois dñi imminet sup isrl. Di-
 miseruntq; uiri bellatores pre-
 dam et uniuersa que ceperant:
 coram p̄ncipib; et omni multitu-
 dine. Steteruntq; uiri quos sup
 memorauimus. et apprehenden-
 tes captiuos. om̄sq; qui nudi e-
 rant uestierunt de spolijs. Cū
 q; uestissent eos et calciassent.
 ac refecissent cibo. et potu. unxis-
 sent quoq; p̄pter laborem. et ad-
 hibuissent eis curam: quicūq;
 ambulare non poterant et erant
 imbecillo corpore. imposuerūt
 eos iumentis. et adduxerunt eos
 in hierico ciuitatē palmarū ad
 fr̄s eorum: ipsiq; reuerſi sunt sa-
 mariam. Tempore illo misit rex
 achaz ad regem assiriorū postu-
 lans auxilium. ueneruntq; i-
 dumei et pcusserunt multos
 ex iuda. et cepunt predam ma-
 gnā. Philistiim quoq; diffusi
 sunt p̄ urbes campeſtres et ad
 meridiem iuda. cepuntq; beth-
 sameſ. et ahion. et zaderoth:
 soccoth quoq; et thimammā.
 et zambro cum uiculis suis: et
 habitauerunt in eis. Humilia-
 uerat em̄ dñs iudam p̄pter achaz
 regem iuda. eo qđ nudasset eum
 auxilio. et contemptui habu-
 isset dñm. Adduxit contra eū
 theglad fallasar regem assirio-
 rum. qui afflixit eum: et nul-
 lo resistente uastauit. Igitur

achaz spoliata domo dñi et do-
 mo regum et principū: dedit re-
 gi assiriorū munera. et tamen
 nichil ei profuit. Insuper in tempo-
 re angustie sue auxit conceptū
 in dñm. Ipse p se rex achaz im-
 molavit dñs damasci uictimas
 percussorib; suis: et dixit. Dñs regū
 syrie auxiliantur eis: quos ego
 placabo hostijs et aderunt mi-
 chi. cum e contrario ipsi fuerint
 ruina et uniuerso isrl. Direpsit
 ita achaz omib; uasis domus dñi
 atq; contractis: clausit ianuas
 templi dei. et fecit sibi altaria
 in uniuersis angulis ierlm. In
 omib; quoq; urbib; iuda extru-
 xit aras ad cremendum thus: at-
 q; ad iracundiam puocauit do-
 minū dñm patrum suorū. Reliq̄
 autē sermonū eius. et om̄ium
 opum priorum et nouissimo-
 rum: scripta sunt in libro re-
 gum iuda et isrl. Dormiuitq;
 achaz cum patrib; suis. et sepe-
 lierunt eum in ciuitate dauid:
 neq; enī receperunt eum in sepul-
 chris regum isrl. Regnauitq;
 ezechias filius eius pro eo. Igi-
 tur ezechias regnare cepisset
 cum uiginti esset annorū et
 quinq; . et uiginti nouē annis
 regnauit in ierlm. nomen ma-
 tris eius abia filia zacharie. Fe-
 cit quod erat placitū in conspe-
 ctu dñi: iuxta omnia que fece-
 rat dauid pater eius. Ipso anno

et mense primo regni sui: apu-
 it ualuas domus dñi. et instau-
 rauit eas. Adduxitq; sacerdotes
 atq; leuitas: et congregauit eos
 in partem orientalem. Dixitq;
 ad eos. Audite me leuite et
 sanctificamini: mundate do-
 mū dñi dei patrū ur̄orum.
 Auferte omnē immunditiam
 de scūario: peccauerunt pa-
 tres nr̄i. et fecerunt malū in
 conspectu dñi dei nr̄i derelin-
 quentes eum. Auertunt fa-
 cies suas a tabernaculo dñi dei
 nr̄i: et prebuerunt dorsum.
 Clauserunt ostia que erant
 in porticu: et extinxerunt lucer-
 nas. Incensumq; non adoleue-
 runt. et holocausta n̄ obtule-
 runt in scūario deo isrl. Con-
 citatus est itaq; furor dñi sup
 iudam et ierlm: tradiditq; eos
 in commotionē et in interitum.
 et in sibilum. sicut ipsi cernunt
 oculis ur̄is. En corruerunt pa-
 tres nr̄i gladijs: filij nr̄i et sibe-
 nr̄e et conjuges captiue ducte
 sunt ppter hoc scelus. Nunc
 igitur placet michi ut ineam
 fedus cum dño deo isrl: et a-
 uertet a nobis furorem ire sue.
 Filij mei nolite nolite negligere:
 uos elegit dñs ut stetit corā
 eo et ministratis illi et colatis
 eum. et cremetis ei incensū. Sur-
 rexerunt ergo leuite. maath
 filius amasie. et iohel filius aza-

rie de filiis caath. Porro de filiis
merari: cis filius ab dai. et zacha-
rias filius iobel. De filiis autem
ger som. ioha filius zemma. et
heden filius ioha a. Ac uero de
filiis heli. saphan zamri. et iohi-
hel. De filiis quoque asaph. zacha-
rias. et mathanias. Necnon de
filiis heman. iabihel. et semei.
Sed et de filiis idithun. emeias.
et ozihel. Congregaueruntque
frs suos et scificati sunt: et in-
gressi iuxta mandatū regis et
impium dñi. ut expiarent do-
mum dñi. Sacerdotes quoque in-
gressi tēplum dñi ut scifica-
rent illud: extulerunt omnē
immundiciam quā intro rep-
pererant in uestibulo domus
dñi. Quam tulerunt leuite:
et asportauerunt ad torrentē
cedron foras. Ceperunt autem
prima die mensis primi mē-
dare: et in die octaua eiusdē
mensis ingressi sunt porticū
templi dñi. Expiaueruntque
templum dieb; octo: et in die
sextadecima mensis eiusdem
quod cepant impleuerunt.
Ingressi quoque sunt ad ezechi-
am regem: et dixerunt ei.
Scificauimus omnē domum
dñi. Et altare holocaustorū
uasque eius. necnon et mensā
ppositionis cum omnib; uasis su-
is. cunctamque templi supelle-
cilem quā polluerat rex achaz.

in regno suo postquā preuarica-
tus est: et ecce exposita sunt om-
nia coram altare dñi. Consurges
que diluculo ezechias rex: aduna-
uit omēs pncipes ciuitatis et ascen-
dit domū dñi: obtuleruntque simul
tauros septem. arietes septē. agnos
septē. et hircos septē pro peccato.
pro regno. pro scuario. pro iuda.
Dixit quoque sacerdotib; filiis aā-
ron: ut offerrent sup altare dñi.
Mactauerunt igitur tauros: et
susceperunt sacerdotes sanguinē
et fuderunt illum sup altare. Ma-
ctauerunt etiam arietes: et illoꝝ
sanguinē sup altare fuderunt.
Immolaueruntque agnos: et fu-
derunt sup altare sanguinē.
Applicuerunt hircos pro peccato
coram rege et uniuersa multi-
tudine: imposueruntque manū
suas sup eos et immolauerunt
illos sacerdotes. et asperserunt san-
guine eorū altare. pro piaculo
uniuersi isrlis. Pro omni q̄ppe
isrlē precepat rex ut holocau-
stum fieret: et pro peccato. Cō-
stituit quoque leuitas in domo
dñi. cum cymbalis et psalterijs
et cycharis secundū dispositio-
nem dauid et gad uidentis regis
et nathan pphē. Siquidem dñi
preceptū fuit: p manū ppharū
eius. Steteruntque leuite tenen-
tes organa dauid: et sacerdo-
tes tubas. Et iussit ezechias
ut offerrent holocaustū sup

altare. Cumq; offerentur holo-
 causta: cepunt laudes canere
 dño et clangere tubis. atq; indi-
 uersis organis que dauid rex isrl
 repererat concerpere. Omni au-
 tem turba adorante. cantores
 et hi qui tenebant tubas. erat
 in officio suo donec compleretur
 holocaustum. Cumq; finita eet
 oblatio: incuruatus est rex. et
 omnes qui erant cum eo. et ado-
 rauerunt. Precepitq; ezechias
 et principes leuitis: ut lauda-
 rent dñm sermonib; dauid et a-
 saph uidentis. Qui laudauerunt
 eum magna leticia: et curuato
 genu adorauerunt eum. Eze-
 chias autē etiam hec addidit.
 Implestis manus urās dño: acce-
 dite et offerite uictimas et lau-
 des i domo dñi. Obtulit ergo u-
 niuersa multitudo hostias et
 laudes: et holocausta mente de-
 uota. Porro numerus holocau-
 storum que obtulit multitudo:
 hic fuit. Buiros septuaginta.
 arietes centū. agnos ducentos.
 Scificaueruntq; dño: boues
 sexcentos. et oues tria milia.
 Sacerdotes uero pauci erant:
 nec poterant sufficere ut pel-
 les holocaustorum detraherent.
 Vnde et leuite frs eorū adiuua-
 uerunt eos: donec impleretur
 opus et scificarentur antistites.
 Leuite quippe faciliore ritu scī-
 ficabantur quā sacerdotes. Fue-

runt igitur holocausta plurima.
 adipēs pacificorū. et libamina ho-
 locaustorū: et completus est cul-
 tus domus dñi. Letatusq; est e-
 zechias et omnis popl's: eo quod
 ministeriū dñi eet impletum.
 De repente quippe: hoc fieri
 placuit. Misit quoq; ezechias
 ad omnem isrl et iudam: sc̄p-
 sitq; eplās ad ephraim et ma-
 nasse ut uenirent ad domū
 dñi in ierlm. ut facerent pha-
 se dño deo isrl. Inno ergo con-
 silio regis et principū et uniuersi
 ceteri in ierlm: decreuerunt
 ut facerent phase mense sc̄do.
 Non enī occurrerant facere in
 tempore suo: quia sacerdotes
 qui possent sufficere sc̄ficati
 non fuerant: et popl's necdū
 congregatus erat in ierlm. Pla-
 cuitq; sermo regi et omni multi-
 tudini. et decreuerunt ut mit-
 terent nuntios in uniuersum
 isrl. de bersabee usq; dan: ut
 uenirent et facerant phase
 dño deo isrl in ierlm. Multi
 enī non fuerant sicut lege p-
 scriptum est. Perrexeruntq;
 cursores cum eplis ex regis
 impio. et pncipum ei. in uniu-
 uersum isrl et iudam: iuxta
 qd rex iusserat predicantes.
 Filij isrl reuertimini ad dñm
 dñm abraham. et isaac. et isrl:
 et reuertetur ad reliquias q̄ effugerit
 manū regis assiriorū. Nolite

xxx

fieri sicut patres uiri et fratres qui
 recesserunt a domino deo patrum
 suorum: et tradidit eos in inte-
 ritum. ut ipsi cernitis. Nolite
 indurare ceruices ustras sicut
 patres uiri: tradite manus domino
 et uenite ad sanctuarium eius quod
 sanctificauit in eternum. Seruite
 domino deo patrum uestrorum: et
 auertetur a uobis ira furoris
 eius. Si enim uos reuersi fueritis
 ad dominum: fratres uiri et filij ha-
 bebunt misericordiam coram dominis
 suis. qui illos duxere captiuos.
 et reuertentur in terram hanc.
 Pius enim et clemens est dominus deus
 uester: et non auertat faciem
 suam a uobis. si reuersi fueritis
 ad eum. Igitur cursores pergebant
 uelociter de ciuitate in ciuita-
 tem per terram ephraim et ma-
 nasse usque zabulon: illi irri-
 dentibus et subsannantibus
 eos. Attamen quidam uiri ex
 aser. et manasse et zabulon:
 equiescentes consilio: uenerunt
 ierusalem. In iuda uero facta est
 manus domini. ut daret eis cor-
 unum: et facerent iuxta pre-
 ceptum regis. et principum.
 uerbum domini. Congregatiq;
 sunt in ierusalem populi multi:
 ut facerent sollempnitatem
 azimorum in mense secundo. et
 surgentes destruxerunt alta-
 ria que erant in ierusalem: atque
 uniuersa in quibus ydolis ad-

olebatur incensum. subuerten-
 tes proiecerunt in torrentem cedron.
 Immolauerunt autem phase
 quartadecima die mensis se-
 cundi. Sacerdotes quoque atque le-
 uite tandem sanctificati: obtulerunt
 holocausta in domo domini. Stete-
 runtque in ordine suo iuxta dispo-
 sitionem et legem moysi homi-
 nis dei. Sacerdotes uero suscipie-
 bant effundendum sanguinem
 de manibus leuitarum: eo quod mul-
 ta turba sanctificata non esset. et
 iccirco immolauerunt leuite.
 phase. his qui non occurrerant
 sanctificari domino. Magna etiam pars
 populi de ephraim et manasse
 et isachar et zabulon. que sancti-
 ficata non fuerat: comedit phase.
 non iuxta quod scriptum est. Et ora-
 uit pro eis ezechias dicens. Dominus
 bonus respiciabitur cunctis: qui
 in toto corde requirunt dominum
 deum patrum suorum. et imputa-
 bit eis quod minus sanctificati sunt.
 Quem exaudiuit dominus: et placatus
 est populo. Feceruntque filij israel.
 qui inuenti sunt in ierusalem sol-
 lennitatem azimorum septem diebus;
 in leticia magna: laudantes dominum
 per singulos dies. Leuite quoque
 et sacerdotes: per organa que suo
 officio congruebant. Et locutus
 est ad eos ezechias ad cor omnium
 leuitarum. qui habebant intel-
 ligentiam bonam super domino: et co-
 mederunt septem diebus sollemp-

nitatis immolantes uictimas paci-
 ficorum. et laudantes dñm dñm
 patrum suorum. Placuitq; uniuersis
 multitudini: ut celebrarent
 etiam alios dies septē. Quod et
 fecerunt: cum ingenti gaudio.
 Ezechias enī rex iuda: prebue-
 rat multitudini mille tauros et
 septem milia ouium. Principes
 uero: dederunt populo tauros mille
 et oues decem milia. Sāficata ē
 ergo sacerdotū plurima multi-
 tudo: et hilaritate p̄fusa omnis
 turba iuda. tam sacerdotū et le-
 uitarū. quā uniuersis frequen-
 tię quę uenerat ex isrl̄. Profeli-
 torū quoq; de terra isrl̄. et habi-
 tantium in iuda. Factaq; ē gran-
 dis celebratio in ierlm̄: qualis a
 dieb; salomonis filij dauid regis
 isrl̄ in ea urbe non fuerat. Sur-
 rexerunt ergo sacerdotes atq;
 leuitę benedicentes dño: et ex-
 audita est uox eorum. puenitq;
 oratio in habitaculum sc̄m celi.
 Cūmq; hec fuissent rite celebra-
 ta: egressus est omnis isrl̄ qui
 inuentus fuerat in urbibus
 iuda. et fregerunt simulachra
 succenderuntq; lutos. Demoli-
 ti sunt excelsa. et altaria de-
 struxerunt: non solum de u-
 niuerso iuda et beniamin. sed
 et de ephraim quoq; et manasse
 donec penitus euerterent.
 Reuersiq; sunt omnes filij isrl̄
 in possessiones et ciuitates suas.

Ezechias uero constituit turmas
 sacerdotales et leuiticas per di-
 uisiones suas. unūquemq; in
 officio p̄prio: tam sacerdotū
 uidelicet quā leuitarū. ad ho-
 locausta et pacifica. ut mini-
 strarent et confiterentur. cane-
 rentq; in portis castrorum dñi. Pars
 autē regis erat: ut de propria
 eius substantia offerret holo-
 caustum mane semp et uespe.
 sabbatis quoq; et kalendis et
 sollemnitatib; ceteris. sicut sc̄p-
 tum. ē. in lege moysi. Precepit
 etiā populo habitantū ierlm̄:
 ut darent partē sacerdotib; et
 leuitis. ut possent uacare legē
 dñi. Quod cum p̄rebuisset in
 aurib; multitudinis: plurimas
 optulere primitias filij isrl̄.
 frumenti uini et olei. mellis q̄q;
 et omnium quę gignit humus.
 decimas obtulerunt. Sed et fi-
 lij isrl̄ et iuda qui habitabant
 in urbibus iuda: obtulerunt
 decimas bouum et ouium. deci-
 masq; sc̄orum. quę uouerant
 dño deo suo. atq; uniuersa por-
 tantes fecerunt aceruos pluri-
 mos. Mense tertio ceperunt
 aceruorum facere fundamenta:
 et mense septimo compleue-
 runt eos. Cūmq; ingressi fuisset
 ezechias et principes eius.
 uiderunt aceruos: et benedi-
 xerunt dño ac populo isrl̄. In-
 terrogauitq; ezechias sacerdo-

tes et leuitas: cur ita iacerent
acerui. Respondit illi azarias
sacerdos primus de stirpe sadoc
dicens. Ex quo cepunt offerri
primitie in domo domini: come-
dimus et saturati sumus. Et rema-
serunt plurima: eo quod be-
nedixerit dominus populo suo. Reli-
quiarum autem est copia ista quam
cernis. Precepit igitur ezechias:
ut prepararent horrea in
domo domini. Quod cum fecissent:
mulerunt tam primitias quam
decimas. et quecumque uouerant
fideliter. Fuit autem prefectus
eorum chonemias leuita: et se-
mei frater eius secundus. Post
quam iehiel et azarias et naath.
et asahel. et hierimoth. ioza-
bach quoque et hebhel. et ies-
mohias. et maath. et banaias
prepositi sub manibus chonemie
et semei fratris eius. et ex impio
ezechie regis. et azarie ponti-
ficis domus domini. ad quos om-
nia ponebant. chore uero fi-
lius ienna leuitas. et ianitor
orientalis porte: prepositus
erat his que sponte offerebantur
domino. primitiisque: et consecra-
tis in sancta sanctorum. Et sub cura
eius edem et benami. iesue.
et semeias. amarias quoque
et sehemias in ciuitatibus: sacer-
dotum: ut fideliter distribu-
rent fratribus suis partes. mino-
ribus atque maioribus. exceptis

maioribus; ab annis tribus; et supra.
cunctis qui ingrediebantur tem-
plum domini. Et quicquid per dies sin-
gulos conducebant in ministe-
rio atque observationibus; iuxta di-
uisiones suas: sacerdotibus; per fami-
lias et leuitas a uicesimo anno
et supra per ordines et turmas su-
as. Vniuersaque multitudini tam
uxoribus; quam liberis eorum utriusque
sexus: fideliter tibi de his que
sanctificata fuerant prebebant. Sed
et filiorum aaron pagros et subur-
bana urbium singularum dispositi
erant uiri: qui partes distribu-
erent uniuerso sexui masculi-
no de sacerdotibus; et leuitis. Fe-
cit ergo ezechias uniuersa que
diximus in omni iuda: operatusque
est bonum et rectum et uerum coram
domino deo suo in uniuersa cul-
tura ministerii domus domini.
iuxta legem et ceremonias. uo-
lens requirere dominum deum suum
in toto corde suo. Fecitque et pro-
spatus est. Postquam ^{hęc} huiusmodi
ueritate: uenit sennacherib
rex assyriorum et ingressus iu-
dam obsedit ciuitates munitas.
uolens eas cape. Quod cum audis-
set ezechias uenisse sennache-
rib scilicet. et totum belli im-
petum uerti contra ierusalem: im-
to cum principibus; consilio ui-
risque fortissimis. ut obturaret
capita fontium que erant extra
urbem. Et hoc omnium decer-

nente sententia. congregauit plurimam multitudinem: et obturauerunt cunctos fontes. et riuum qui fluebat in medio terre dicentes. Ne ueniant reges assyriorum: et inueniant aquarum abundantiam. Edificauit quoque; agens industrie omnem murum qui fuerat dissipatus: et extruxit turretes desuper. et formosius alterum murum. Instaurauitque; meliorem in ciuitate dauid: et fecit uniuersi generis armaturam et clipeos. Constituitque; principes bellatorum in exercitu: et conuocauit uniuersos in platea porte ciuitatis. ac locutus est ad eos dicens. Viriliter agite et confortamini: nolite timere nec paueatis regem assyriorum. et uniuersam multitudinem que est cum eo. Multo enim plures nobiscum sunt: quam cum illo. Cum illo est brachium carneum: nobiscum dominus deus noster qui auxiliator est noster. pugnabitque; pro nobis. Confortatusque; est populus huiusmodi uerbis: ezechie regis iuda. Que postquam gesta sunt: misit sennacherib rex assyriorum seruos suos in ierusalem. ipse enim cum uniuerso exercitu obsidebat lachis. ad ezechiam regem iuda. et ad omnem populum qui erat in urbe iuda dicens. Hec dicit sennacherib rex assyriorum. In quo habentes fiduciam sedetis obsessi

103
in ierusalem: Num ezechias decipit uos ut tradat uos morti et fame et siti. affirmans quod dominus deus uester liberet uos de manu regis assyriorum: Numquid non iste est ezechias qui destruxit excelsa illius et altaria. et precepit iude. et ierusalem dicens. coram altari uno adorabitis. et in ipso comburetis incensum. An ignoratis que ego fecerim et patres mei cunctis terrarum populis: Numquid preualuerunt dii gentium omniumque; terrarum liberare regionem suam de manu mea: Quis est de uniuersis diis gentium quas uastauerunt patres mei. qui potuerit eripere populum suum de manu mea. ut possit etiam deus uester eruere uos de hac manu: Non uos ergo decipiet ezechias: nec uana persuasionem detudat. neque; credatis ei. Si enim nullus potuit deus ceterarum gentium atque; regionum liberare populum suum de manu mea. et de manu patrum meorum: consequenter nec deus uester poterit eruere uos de hac manu. Sed et alia multa locuti sunt serui eius contra dominum deum: et contra ezechiam seruum eius. Epistolas quoque; scripsit plenas blasphemie in dominum deum israhel: et locutus est aduersus eum. Sicut dii gentium ceterarum non potuerunt liberare populos suos de manu mea: sic et deus ezechie

eruere non poterit poplū su-
 um de manu ista. Insuper et cla-
 more magno. lingua iudaica
 contra poplū qui sedebat in
 muris ierlīm psonabat: ut ter-
 reret eos et caperet ciuitatē. Lo-
 cutusq; est contra dñm dñm ie-
 rusalem: sicut aduersus deos
 poplorū terre. opa manuum
 hominū. Orauerunt igitur
 ezechias rex. et ysaias filius
 amos pphes aduersum hanc blā-
 phemiam: ac uociferati sunt
 usq; in celū. Et misit dñs ange-
 lum qui percussit omnē uirum
 robustum et bellatorē. et pnci-
 pem exercitus regis assyriorū:
 reuersusq; est cum ignominia
 in terram suam. Cumq; ingres-
 sus esset domū dei sui: filij qui
 egressi fuerant de utero eius
 interfecerunt eum gladio.
 Saluauitq; dñs ezechiam et
 habitatores ierlīm de manu sen-
 nacherib regis assyriorū: et de
 manu omnium. et prestuit ei
 salutē. et quietē per circuitum.
 Multi etiam deserebant ho-
 stias et sacrificia dño in ierlīm:
 et munera ezechie regi iuda.
 Qui exaltatus est post hec:
 coram cunctis gentib;. In dieb;
 illis egrotauit ezechias usq; ad
 mortem. et orauit dñm: exau-
 diuitq; eum et dedit ei signū.
 S; non iuxta beneficia que
 acceperat retribuit: quia de

uatum est cor eius. et facta est con-
 tra eum ira et contra iudam et ie-
 rusalem. Humiliatusq; est postea
 eo quod exaltatum fuisset cor ei.
 tam ipse quā habitatores ierlīm:
 et iccirco non uenit in eos ira dñi
 in dieb; ezechie. Fuit autē eze-
 chias diues et inclitus ualde: et
 thesauros sibi plurimos congre-
 gauit. argenti. auri. et lapidis p-
 ciosi. aromatu et armorū uniuers-
 si generis. et uasorū magni precij.
 Apotecas quoq; frumenti. uini et
 olei. et presepia omnium iumento-
 rum. caulasq; pecorib;. et urbes
 sex edificauit. Habebat quippe gre-
 ges ouium et armentorū in nu-
 merabiles: eo quod dedisset ei dñs
 substantiā multam nimis. Ipse ē
 ezechias qui obturauit superiorem
 fontē aquarum gyon: et auertit
 eos subter ad occidentē urbis dauid.
 In omnib; opib; suis fecit pspere: que
 uoluit. At tamen in legatione
 pncipum babilonis. qui missi
 fuerant ad eum ut interroga-
 rent de portendo qd acciderat
 sup terram: dereliquit eū dñs
 ut temptaretur. et nota fierent
 omnia que erant in corde eius.
 Reliqua autē sermonū ezechie.
 et misciarum ei: scripta sunt
 in uisione ysaię filij amos pphę.
 et in libro regum iuda et isrl.
 Dormiuitq; ezechias cum patrib;
 suis. et sepelierunt eum supra se-
 pulchra filiorum dauid: et cele-

xxviii.

brauit eius exequias uniuersus iuda. et omnes habitatores ierusalem. Regnauitq; manasses filius eius pro eo. Duodecim annorum erat manases cum regnare cepisset: et quinquaginta quinque annis regnauit in ierlm. Fecit autem malum coram dno iuxta abhominacionem gentium quas subuerterat dñs coram filiis isrl: et conuersus instaurauit excelsa q̄ demolitus fuerat ezechias pater eius. Construxitq; aras baalim. et fecit lucos: et adorauit omnem militiam celi. et coluit eam. Edificauit quoq; altaria in domo dñi: de qua dixerat dñs. In ierlm erit nomen meum in eternum. Edificauit autem ea cuncta exercitus celi in duobus atrijs domus dñi: transireq; fecit filios suos pignem. in ualle bennenon: Observabat somnia: sectabatur auguria. maleficis artibus; inserviebat. Habebat secum magos et incantatores: multaq; mala opatus est coram dno ut irritaret eum. Sculptile quoq; conflatile signum posuit in domo dñi: de qua locutus est deus ad dauid et ad salomonem filium eius dicens. In domo hac et in ierlm quam elegi de cunctis tribub; isrl. Ponam nomen meum in sempiternum: et mouere non faciam pedem isrl. de terra quam tradi di patrib; eorum. Ita dum taxat. sic custodierunt facere que

precepti eius: cunctamq; legem et ceremonias atq; iudicia p manum moysi. Igitur manasses seduxit iudam et habitatores ierlm: ut facerent malum super omnes gentes quas subuerterat dñs a facie filiorum isrl. Locutusq; est dñs ad eum et ad populum illius: et attendere noluerunt. Iecurto super induxit eis principes exercitus regis assyriorum: cepuntq; manassen. et unctum catenis atq; compedibus; duxerunt in babilonem. Qui postquam coangustatus est: orauit dominum deum suum. et egit penitentiam coram deo patrum suorum. Deprecatusq; est eum et obsecrauit intente: et exaudiuit orationem eius. reduxitq; eum ierlm in regnum suum. Et cognouit manasses quod dñs ipse esset deus. Post hec edificauit murum extra ciuitatem dauid ad occidentem gyon. in conualle ab introitu porte piscium. per circuitum usq; ad osel. et exaltauit illum uehementer. Constituitq; principes exercitus in cunctis ciuitatibus; iuda munitis: et abstulit deos alienos. et simula chra de domo dñi. Aras quoq; quas fecerat in monte domus dñi et in ierlm: et proiecit omnia extra urbem ierlm. Porro instaurauit altare dñi: immolauitq; super illud uictimas et pacifica et laudem. Precepitq; iude ut

seruiret dño deo isrl. At tamen
adhuc popl̄s immolabat in ex-
cellis dño deo suo. Reliqua au-
tem gestorū manasse et obsecra-
tiones eius ad dñm dñm suum:
uerba quoq; uidentū qui loq̄-
batur ad eum in nomine dñi
dei isrl: continentur in sermo-
nib; regum isrl. Oratio quippe
eius et exaudicio. et cuncta pec-
cata atq; contemptus. loca etiā
in quib; edificauit excelsa. et
fecit lucos. et statuas antequā
ageret penitentiam. scripta sūt
in sermonib; ozi. Dormiuit ḡ
manasses cum patrib; suis: et
sepelierunt eum in domo sua.
Regnauitq; pro eo filius eius am-
mon. Vigniti duozū annozū e-
rat amon cum regnare cepis-
set: et duob; annis regnauit
in ierlm. Fecitq; malum in cō-
spectu dñi sicut fecerat manas-
ses pater eius: et cunctis idolis
quę manasses fuerat fabricat̄.
immolauit atq; seruiuit. Et
non est reuertus faciem dñi
sicut reuertus est manasses
pater eius: et multo maiora de-
liquit. Cumq; conuissent
aduersus eum serui sui: inter-
fecerunt eum in domo sua.
Porro reliqua popl̄i multitu-
do cecisib; qui amon percussē-
rant: constituit iosiā filiū eius
pro eo. Octo annozū erat iosi-
as cum regnare cepisset: et tri-

ginta et uno anno regnauit in
ierlm. Fecitq; quod rectum erat
in conspectu dñi. et ambulauit
in uis; dauid patris sui. non de-
clinauit neq; ad dexteram neq;
ad sinistram. Octauo autē anno
regni sui cum adhuc esset puer:
cepit querere dñm dauid patris
sui. Et duodecimo anno postqm̄
ceperat: mundauit iudam et
ierlm ab excelsis et lucis. simula-
crisq; et sculpsib;: Destruerunt
q; coram eo aras baālim. et simu-
lacrā quę supposita fuerant de-
moli sunt: lucos etiam et sculp-
talia succidit atq; comminuit.
et sup̄ tumulos eozū qui eis immo-
lare consueuerant. fragmenta
disp̄sit. Ossa preterea sacerdotū
cumbussit in altarib; ydolorum:
mundauitq; iudam et ierlm. Sed
et in urbib; manasse. et ephraim.
et symeon. usq; neptalim cuncta
subuertit. Cumq; altaria dissi-
passet et lucos. et sculpsalia con-
triuisset in frustra. cunctaq; de-
lubra demolitus esset de unuer-
sa terra isrl: reuersus est in ieru-
salem. Igitur anno octauodeci-
mo regni sui mundata iam ter-
ra et templo dñi: misit saphan
filium eselię. et maasam princ-
pem ciuitatis. et ioha filium io-
achaz acōmentarijs. ut instau-
rarent domum dñi dei sui. Qui
uenerunt ad helchiam sacerdo-
tem magnum. Acceptaq; pecu-

ma ab eo que illata fuerant in do-
mum dñi. et quam congregaue-
rant leuite. et ianitores. de ma-
nasse. et ephraim et uniuersis
reliquis isrl. ab omni quoq; iuda
et beniamin et habitatoribus ie-
rusalem: tradiderunt in mani-
bus eorū qui preerant oparijs.
in domo dñi: ut instaurarent
templum. et infirma quoq; faci-
erent. At illi dederunt eam ar-
ticip; et cementarijs: ut eme-
rent lapides de lapidicinis. et
ligna ad commissuras edificiij. et
ad contignationē domorum
quas destruxerunt reges iuda.
Qui fideliter cuncta faciebant.
Erant autē prepositi opantiū:
iaath et abdias de filijs merari.
Zacharias et mosollam de filijs
caath qui urgebant opus. om̄s
leuite scientes in organis cane-
re. Sup eos uero qui ad uarios u-
sus onera portabant: erant scri-
be et magistri de leuitis ianito-
res. Cumq; offerrent pecuniam
que illata fuerant in templum
dñi: repperit helchias sacerdos.
librum legis dñi p manū moysi.
Et ait ad saphan scribam. Librū
legis inueni in domo dñi. Et t̄-
didit ei. At ille intulit uolumen
ad regem: et nuntiavit ei dicens.
Omnia que dedisti in manu ser-
uorum tuorū: ecce complentur.
Argentū quod repletum est in do-
mo dñi conflauerunt: datumq;

105
est prefectis aruificum. et ad diuer-
sa opa fabricantiū. Preterea tra-
didit michi elchias sacerdos hūc
librum. Quē cum rege presente
recitasset. audissetq; ille uerba
legis. scidit uestimenta sua. et
precepit helchie. et ahicham fi-
lio sapham. et ebdon filio mi-
cha. saphan quoq; scribe. et asa-
ie seruo regis dicens. Ite et orate
dñm dñm p me. et prediquis is-
rael et iuda: sup uniuersis ser-
monib; libri istius qui repletus est.
Magnus enī furor dñi stillauit
sup nos: eo quod non custodie-
runt patres nri uerba dñi. ut
facerent om̄ia que scripta sūt
in isto uolumine. Abijt igitur
helchias. et hij qui simul a rege
missi fuerant ad holdan pphetem
uxorem sellum filij tecuach. filij
basia. custodis uestrum qui ha-
bitabat ierlm in scdā. et locuti
sunt ei uerba que supra narra-
uimus. At illa respondit eis. Hec
dicit dñs deus isrl. Dicite uiro q̄
misit uos ad me. Hec dicit dñs.
Ecce ego inducam mala sup lo-
cum istum: et sup habitatores
eius. cunctaq; maledicta que
sc̄pta sunt in libro hoc que lege-
runt coram rege iuda: quia de-
reliquerunt me et sacrificauē-
runt dijs alienis. ut me ad ira-
cundiam puocarent in cunctis
opibus manuum suarū. Idcirco
stillauit furor meus sup locum